

ปฏิบัติการเพื่อสันติภาพกับการพัฒนาที่ยั่งยืน: บทพิสูจน์ของทฤษฎีพระราชทาน สู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งสากล

Peace Operation and Sustainable
Development: A Proof of the Royally
Initiated Theory in
Addressing International Conflict

ณัฐพงศ์ เกตุสมบุญ

กองบัญชาการกองทัพไทย

Nuttapong Ketsumboon

Royal Thai Armed Forces Headquarters

E-mail: Nuttapong.Ke@thaindc.org

วันที่รับบทความ : 27 เมษายน 2563

วันที่แก้ไขบทความ : 28 เมษายน 2563

วันที่ตอบรับบทความ : 29 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

จากอดีตถึงปัจจุบันกองทัพไทยได้ดำเนินบทบาทด้านการพัฒนาควบคู่กับไปกับการปฏิบัติการทางทหารในการป้องกันประเทศ การธำรงสันติภาพและความมั่นคงภายในของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง นับเป็นความโชคดีของปวงชนชาวไทยที่มีพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาญาณเฉกเช่นพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงเล็งเห็นความเชื่อมโยงที่ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ระหว่างสันติภาพความมั่นคงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน และพระราชทานแนวคิดดังกล่าวในการใช้ต่อสู้กับภัยคุกคามและแก้ปัญหาความมั่นคงและวางรากฐานการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ส่งผลให้ประเทศรอดพ้นจากภัยคุกคามต่อเสถียรภาพอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนและเป็นปึกแผ่นจวบจนปัจจุบัน

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นว่าทฤษฎีพระราชทานการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าว นั้น มิเพียงใช้ได้ผลจริงในการป้องกันประเทศและรักษาความมั่นคงชาติเท่านั้น หากแต่ยังได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นปัจจัยสำคัญบรรลุสันติภาพในระดับสากล ซึ่งได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ การน้อมนำปรัชญาพระราชทาน การพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติของกองกำลังรักษาสันติภาพของไทยในติมอร์ตะวันออก และในดาร์ฟัวร์ ซูดาน เป็นบทพิสูจน์ที่สะท้อนการยอมรับของประชาคมโลกว่าหลักการดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญที่ภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติใช้ในการสร้างสันติภาพที่มั่นคงและเป็นปัจจัยส่งเสริมกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศเจ้าบ้าน

คำสำคัญ: การธำรงสันติภาพ, การพัฒนาที่ยั่งยืน, ทฤษฎีพระราชทาน

ABSTRACT

From the past till present day, Royal Thai Armed Forces always employs a role of development support operations to complement the execution of its military mandate in safeguarding sovereignty, maintaining peace and stability. It was fortunate for Thailand and its people to have King RAMA 9th, the great Monarch, rule the country. His Majesty's wisdom that envisages interdependency and indivisibility of peace and development have successfully guided Thailand in countering threats against its sovereignty as well as territory integrity and bring about sustainable security and stability to the nation to date. This article is aimed to reflect great success of Thailand in the implementation of the

Royal Initiative of sustainable development in national defence strategy which significantly contributes to the achievement of sustainable security and stability of the country. Nonetheless, the noble wisdom has also been proven to be instrumental to successful conflict resolution and global peacekeeping which is internationally recognised. The applications of the Royal Initiative of sustainable development executed by Thailand peacekeeping contingents in East Timor and in Darfur have been regarded as key instruments of the UN peacekeeping operation in advancing enduring peace in host countries and contributing to successful nations' building.

Keywords: Safeguarding Sovereignty, Have Successful Development, Initiative of Sustainable Development Executed

บทนำ

นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงของทั้งภายในและภายนอกประเทศ อันเป็นผลมาจากสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลกที่อยู่ในห้วงของการต่อสู้ทางอุดมการณ์ระหว่างลัทธิสังคมนิยมและเสรีประชาธิปไตยผ่านสงครามตัวแทน (Proxy War) ในขณะที่ภูมิรัฐศาสตร์ของไทย ซึ่งเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ใจกลางภูมิภาคอินโดจีนถูกแวดล้อมด้วยประเทศที่ตกเป็นเป้าหมายของการต่อสู้ช่วงชิงการนำทางลัทธิอุดมการณ์จากประเทศมหาอำนาจ เจ้าลัทธิสงครามตัวแทนเกิดขึ้นในประเทศรอบบ้านของไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2496 จนถึงหัวปี พ.ศ. 2518 ทั้งในประเทศกัมพูชา ลาว และเวียดนาม ไทยก็เป็นในเป้าหมายสำคัญของฝ่ายตรงข้ามในการต่อต้านลัทธิเสรีประชาธิปไตยตามทฤษฎีโดมิโน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นจุดยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจฝ่ายโลกเสรีที่จะยุติทฤษฎีโดมิโนดังกล่าว ประเทศไทยจึงมีอาจหลีกเลี่ยงการถูกพัวพันเข้าไปสู่สงครามตัวแทน

ด้วยข้อจำกัดของกำลังรบและทรัพยากรทางทหาร ประกอบกับสภาพภูมิศาสตร์ของไทยที่มีเขตแดนทางบกติดต่อกับประเทศรอบบ้านที่มีความแตกต่างกันทางลัทธิอุดมการณ์การปกครองซึ่งมีความยาวกว่า 5,000 กิโลเมตร กองทัพจึงไม่สามารถนำกำลังรบหลักไปวางตามแนวชายแดนเพื่อป้องกันการรุกรานอย่างได้ตลอดแนวชายแดน และจำเป็นต้องผนึกกำลังทุกประเภท ทั้งกำลังประชาชน กำลังประจำถิ่น และกำลังรบหลักในการปกป้องอธิปไตย ณ แนวที่ไม่ยอมให้ข้าศึกผ่าน (คือแนวชายแดน) ตามยุทธศาสตร์ป้องกันเขตหน้า (Forward Area Strategy) และในการผนึกกำลังป้องกันประเทศอย่างได้ผลนั้นจะต้องมีการพัฒนาระบบการเตรียมกำลังและพัฒนาศักยภาพของกำลังทุกรูปแบบให้พร้อมต่อการผนึกกำลังตอบโต้ภัยคุกคามได้ทุกระดับความขัดแย้งและทุกช่วงเวลา ซึ่งการผนึกกำลังป้องกันประเทศดังกล่าวนี้จึงเป็นที่มาของระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ (Total Defense)

ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ 1 (Total Defense) คือ

ระบบการต่อสู้เพื่อป้องกัน ป้องกัน หรือตอบโต้ภัยคุกคาม โดยการนำกำลังทุกประเภท และทรัพยากรของทุกภาคส่วนมาใช้ผสมผสานกัน มีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อสนธิกำลัง และระดมทรัพยากรได้อย่างมีขั้นตอน สามารถผนึกกำลังปฏิบัติการได้ทุกระดับความขัดแย้งทุกช่วงเวลาที่เกิดภัยคุกคามด้วยการปฏิบัติการทุกรูปแบบที่ครอบคลุมมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหาร โดยที่ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จนี้จะต้องประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อยจำนวน 2 ด้าน ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ คือการสนธิศักยภาพของทรัพยากรทั้งมวลของประเทศที่ได้รับการพัฒนาตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนา เพื่อเข้าสู่ต่อสู้อาชนะภัยคุกคามทุกรูปแบบได้ทุกช่วงเวลา

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนา คือการพัฒนาคนและพื้นที่ต่าง ๆ ที่เป็นภูมิประเทศสำคัญตามแนวชายแดนซึ่งมีความล่อแหลมต่อภัยคุกคาม รวมถึงการพัฒนาอื่น ๆ ที่เกื้อกูลต่อความมั่นคงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการทหาร โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนในพื้นที่ยุทธศาสตร์มีความมั่นคงในทุกมิติ รักและหวงแหนพื้นที่ สามารถร่วมเป็นกำลังในการต้านทานการรุกรานและภัยคุกคามได้

จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของการป้องกันประเทศบทบาทของทหารกับการพัฒนาเพื่อความมั่นคงจึงไม่อาจแยกจากกันได้

พระเจ้าแผ่นดินผู้ทรงจุดประกายแนวความคิดพัฒนากับยุทธศาสตร์ความมั่นคง

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นครองราชสมบัติในปี พ.ศ. 2489 ขณะทรงพระชนมพรรษา 19 พรรษา สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยยังคงบอบช้ำจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ในขณะเดียวกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงอันเป็นผลมาจากสงครามอุดมการณ์และลัทธิการปกครองยังคงคุกรุ่นและเป็นอันตรายต่ออธิปไตยของไทย จึงทรงมีพระราชดำริให้ทหาร

และหน่วยงานของรัฐนำการพัฒนาไปสู่ราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ล่อแหลม โดยเริ่มจากการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่ราษฎรประสบอยู่หลังเสด็จนิวัติจากการไปทรงศึกษาที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ในปี พ.ศ. 2495 เป็นต้นมา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเริ่มเสด็จพระราชดำเนิน ไปเยี่ยมเยียนราษฎรในทุกภูมิภาคของประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อความมั่นคง ทำให้ทรงรับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งทรงสังเกตสภาพทางภูมิศาสตร์ สังคม และความมั่นคงไปพร้อม ๆ กัน ได้ทรงรวบรวมข้อมูลเหล่านี้เพื่อเป็นแนวทางในการพระราชทานโครงการพัฒนาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และได้ทรงให้กำเนิดบทบาทของทหารกับการพัฒนาเพื่อให้ทหารใช้การพัฒนาเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการพิทักษ์อธิปไตยควบคู่กับการทหาร และสร้างความมั่นคงให้กับประเทศไปพร้อม ๆ กัน กองทัพได้นำแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาไปปรับใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ทหารด้านป้องกันประเทศการรักษาความมั่นคงและการรักษาผลประโยชน์ของชาติมาอย่างเด็ดเดี่ยว

บทบาททหารกับการพัฒนาในสงครามประชาชน

หลังจากที่การต่อสู้กับขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยได้พัฒนามาถึงขั้นใช้อาวุธในปี พ.ศ. 2508 แรงกดดันจากกองกำลังติดอาวุธและพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยในช่วงชิงอำนาจรัฐส่งผลกระทบในวงกว้างต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหารของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ “ปาล้อมเมือง” ของฝ่ายตรงข้าม ที่เน้นการบ่อนทำลายอำนาจการปกครองท้องถิ่น และจัดตั้งเขตปลอดภัยในระดับต่าง ๆ ผ่านสงครามแย่งชิงประชาชน รัฐบาลและกองทัพจึงตระหนักว่าการต่อสู้ด้วยอาวุธแต่เพียงอย่างเดียวไม่อาจเอาชนะสงครามประชาชนได้ แนวทางการต่อสู้โดยใช้ “การเมืองนำการทหาร” ต้องอาศัยบทบาทของทหารในการพัฒนาเป็นสำคัญในห้วงดังกล่าว นั้น กองทัพซึ่งทำหน้าที่เป็นองค์กรนำในการผนึกกำลังต่อสู้เอาชนะคอมมิวนิสต์ได้เป็นกลจักรในการขับเคลื่อนบทบาทด้านการพัฒนา โดยมีหน่วยราชการอื่น ๆ หน่วยงานเอกชน สถาบันต่าง ๆ เป็นกลไกดำเนินการ โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Objectives) 3 ประการ ได้แก่

1. สถาปนาอำนาจรัฐให้ครอบคลุมพื้นที่สีแดง ด้วยการนำโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และการพัฒนาเข้าไปสู่พื้นที่ล่อแหลมดังกล่าว

2. ช่วงชิงการนำมวลชนในพื้นที่ให้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล ด้วยการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่บนแนวคิดของ พล.อ. สุนทร คงสมพงษ์ “ความมั่นคงของชาติไม่สามารถตั้งอยู่บนพื้นที่แห่งแล้งแต่กระแง หากต้องตั้งอยู่บนผืนแผ่นดินที่เขียวข่ม ชุ่มชื้น ประชาชนมีความอยู่ดี กินดี หลักการนี้เป็นหลักการที่ถูกต้องและสอดคล้องกับหลักยุทธศาสตร์ ประเทศมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง”

3. เมื่ออำนาจรัฐเข้าถึง ประชาชนอยู่ดี กินดี พื้นที่ที่มีความเจริญ ราษฎรจะมีความรักหวงแหนแผ่นดิน ไม่ละทิ้งหมู่บ้านและพื้นที่ชายแดน และจะกลายเป็นแนวร่วมในการพิทักษ์พื้นที่เขตแดนไทย ไม่ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือกองกำลังกลุ่มใดบุกรุกเข้ามารุกกล้าง้ออธิปไตยหรือใช้ประโยชน์บริเวณชายแดนได้

กองทัพได้นำแนวพระราชดำริไปเริ่มดำเนินการในพื้นที่เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ ในรูปแบบของการพัฒนาพื้นที่และชุมชนตามแนวชายแดน การสร้างหมู่บ้านราษฎรอาสาสมัครคุ้มครองเส้นทาง การดำเนินการดังกล่าวเป็นปัจจัยหลัก ส่งผลให้การต่อสู้เอาชนะคอมมิวนิสต์ภายใต้ยุทธศาสตร์ “การเมืองนำการทหาร” บรรลุผลสำเร็จจนสามารถยุติการต่อสู้ด้วยอาวุธได้อย่างสิ้นเชิง หลังจากนั้นแนวคิดในการพัฒนาเพื่อความมั่นคงได้ถูกขยายผลไปในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เช่นการจัดตั้งโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองตามแนวชายแดน 2 (หมู่บ้าน ปชด.) ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นทั้งสิ้น 583 หมู่บ้าน ใน 30 จังหวัดตามแนวชายแดน หมู่บ้าน ปชด. ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคง จนทำให้ภัยคุกคามจากลัทธิคอมมิวนิสต์ในการสร้างสงครามประชาชน จึงนับเป็นบทพิสูจน์ของทฤษฎีพระราชทานต่อการแก้ปัญหาด้านความมั่นคงของชาติได้เป็นอย่างดี

แผนภาพที่ 1 หมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย

ที่มา : สภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2561

จากปัญหาความมั่นคงของชาติสู่การปฏิบัติการ เพื่อสันติภาพ ด้วยแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

“...พระองค์ท่านมีส่วนสำคัญในการเปิดวิสัยทัศน์ในเรื่องความมั่นคงของมนุษย์สำหรับสังคมไทย นอกจากนี้แนวคิดที่คู่ขนานกับโครงการพระราชดำริที่พระองค์ได้ทรงให้กำเนิดขึ้นก็คือบทบาทของทหารกับการพัฒนาอันเป็นผลมาจากแนวพระราชดำริของพระองค์ท่านเช่นกัน ดังจะเห็นได้ว่าทหารไทยวันนี้เป็นทั้งนักรบและนักพัฒนาควบคู่กันไป บทบาทเช่นนี้เห็นได้จากการต่อสู้กับสงครามภายในที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเอง แล้วยังเห็นได้อีกเมื่อครั้งกองทัพไทยได้เข้าไปมีบทบาทในการรักษาสันติภาพร่วมกับกองกำลังของสหประชาชาติในติมอร์ตะวันออก ทหารไทยได้มีส่วนอย่างมากต่อการเป็นผู้ช่วยเหลือในการพัฒนาสังคมที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้ในเรื่องของงานเกษตร และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ เป็นต้น...”

บทความข้างต้นเป็นมุมมองของนักวิชาการด้านความมั่นคงที่ยืนยันวิสัยทัศน์ของพระองค์ท่านที่ทรงเล็งเห็นความสำคัญของบทบาทด้านการพัฒนาของทหาร ซึ่งเป็นปัจจัยหลักสำคัญนำพาประเทศไทยให้รอดพ้นจากภัยอันตรายในห้วงของการเปลี่ยนผ่านสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงทางยุทธศาสตร์โลกซึ่งมีความเปราะบางต่อการดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีอธิปไตยที่สมบูรณ์ของรัฐขนาดกลางเช่นประเทศไทย นอกจากนั้นการมีประสบการณ์ในการดำเนินยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อความมั่นคงของทหารไทยมาอย่างต่อเนื่อง ได้หล่อหลอมให้ทหารไทยกลายเป็นทหารนักพัฒนาไปโดยสายเลือด การพัฒนาจึงกลายเป็นอีกหนึ่งบทบาทของทหารไทยควบคู่ไปกับการป้องกันรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์ของประเทศชาติ และเมื่อได้รับความไว้วางใจจากประชาคมระหว่างประเทศให้ไปปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ทหารไทยก็ได้ได้นำแนวทางพระราชดำริไปปฏิบัติจนสามารถพิสูจน์ให้ประชาคมโลกได้เห็นว่ “ไม่มีสันติภาพใดจะเกิดขึ้นได้จากการใช้กำลังเพียงอย่างเดียวโดยปราศจากสภาพแวดล้อมที่เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน”

ในปี พ.ศ. 2542 คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ออกมติที่ 1264/1999 จัดตั้งกองกำลังนานาชาติ หรืออินเตอร์เฟท (INTERFET - International Forces in East Timor) เพื่อระงับวิกฤตด้านมนุษยธรรม

อันเกิดขึ้นจากปัญหาความขัดแย้งในติมอร์ตะวันออก ที่ส่งผลให้มีประชาชนผู้บริสุทธิ์ถูกสังหารนับพันคน กองทัพไทยได้รับความไว้วางใจจากประเทศในภูมิภาคให้เป็นแกนนำร่วมกับออสเตรเลีย กองทัพไทยได้จัดกำลังเข้าร่วมในกองกำลังนานาชาติเป็นจำนวน 1,581 คน โดยใช้นามหน่วยว่า “กองกำลังเฉพาะกิจร่วม 972 ไทย/ติมอร์ตะวันออก” (กกล.ฉก. ร่วม 972 ไทย/ติมอร์ตะวันออก) โดยมี พล.ต. ทรงกิตติ จักกาบาตร์ เป็นรองผู้บัญชาการกองกำลังนานาชาติ ซึ่งกำลังพลของกองทัพไทยที่เข้าร่วมในกองกำลังนานาชาติดังกล่าวได้สร้างชื่อเสียงและประกาศให้นานาชาติได้ประจักษ์ถึงความเป็นทหารอาชีพที่เปี่ยมไปด้วยประสิทธิภาพ ส่งผลให้ภารกิจอันยากลำบากในการฟื้นฟูสันติภาพในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของประเทศติมอร์ตะวันออกสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ต่อมากองกำลังนานาชาติได้สิ้นสุดอณัติลงเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 สหประชาชาติจึงได้จัดตั้งองค์การบริหารชั่วคราวในติมอร์ตะวันออก (UNTAET - United Nations Transitional Administration in East Timor) เพื่อช่วยเหลือติมอร์ตะวันออกจัดตั้งระบบโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ การทหาร สังคม และระบบราชการให้มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ เมื่อมีการประกาศเอกราช เพื่อให้พร้อมที่จะเป็นประเทศอธิปไตยกำเนิดใหม่ โดยกองกำลังของไทยที่ร่วมอยู่ในกองกำลังนานาชาติบางส่วนได้แปรสภาพเข้าร่วมเป็นกองกำลังรักษาสันติภาพภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ (UNPKF - United Nations Peacekeeping Force)

นับจากนั้นเป็นต้นมากองกำลังเฉพาะกิจร่วม 972 ไทย/ติมอร์ตะวันออก ผลัดที่ 1 จนถึงผลัดที่ 9 ก็สับเปลี่ยนกำลังกันเข้าสู่ดินแดนติมอร์ตะวันออก (ผลัดละ 6 เดือน) เพื่อปฏิบัติการรักษาสันติภาพ โดยในระหว่างผลัดที่ 5 คือในวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 ติมอร์ตะวันออกก็ได้ประกาศเอกราชและกลายเป็นประเทศสมาชิกของสหประชาชาติลำดับที่ 192 ส่งผลให้ภารกิจ UNTAET แปรสภาพเป็น UNMISSET - United Nations Mission of Support in East Timor

ตลอดห้วง 5 ปี ของการปฏิบัติการกิจของกองทัพไทยในติมอร์ตะวันออก กองกำลังของไทยได้วางรากฐานด้านการพัฒนาให้กับติมอร์ตะวันออกอย่างต่อเนื่อง กองกำลัง

ของไทยไม่เพียงแต่สนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในพื้นที่ที่รับผิดชอบเท่านั้น แต่ยังได้นำแนวทางพระราชดำริการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในพื้นที่ ด้วยการใช้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่ มีการทำเกษตรกรรมโดยยึดแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ ตลอดจนปลูกฝังชาวบ้านในพื้นที่รับผิดชอบในการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเข้าไปวางรากฐานให้ติมอร์อย่างเป็นระบบ สร้างความความเข้มแข็งตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ชุมชน และขยายไปในระดับชาติ ซึ่งเป็นการเผยแพร่พระอัจฉริยภาพและพระเกียรติคุณแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าหัว ให้นานาชาติได้ประจักษ์ กองกำลังรักษาสันติภาพของไทยนับเป็นกองกำลังทหารเพียงชาติเดียวที่มีขีดความสามารถในการสนธิปฏิบัติการทางทหารและการพัฒนาเพื่อความมั่นคง เป็นการยืนยันแนวคิดที่กล่าวว่า “ความมั่นคงและความปลอดภัยของชุมชนจะเกิดขึ้นมิได้ หากประชาชนยังคงอดอยาก หิวโหย การใช้กำลังเพียงอย่างเดียวมีอาจยุติความขัดแย้ง หรือนำสันติสุขมาสู่ชุมชน หากแต่ต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปด้วย ทหารกับบทบาทการพัฒนาจึงสามารถแยกจากกันได้” ผลสำเร็จดังกล่าว ชีวัดได้ด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลัง รักษาสันติภาพของไทย จากเดิมเป็นพื้นที่ที่อำนาจรัฐครอบคลุมไม่ถึง มีการขัดแย้งด้วยอาวุธ การปล้นสะดม และการเกณฑ์เยาวชนไปเป็นกำลังติดอาวุธ กลายเป็นพื้นที่ที่มีความสงบเรียบร้อยปลอดภัย ปราศจากปัญหาด้านความมั่นคง และเกิดการพัฒนาต่ออย่างยั่งยืน การพัฒนาตามแนวทางดังกล่าวได้ถูกขยายวงออกไปในระดับประเทศ ส่งผลให้ติมอร์-เลสเต ซึ่งถือกำเนิดขึ้นใหม่เป็นประเทศที่สามารถพึ่งพาตนเองในการสร้างความเข้มแข็งได้และยังคงดำเนินแนวทางการพัฒนาประเทศตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามรอยประเทศไทยมาจวบจนปัจจุบัน4

อย่างไรก็ตาม การดำเนินบทบาทด้านการพัฒนาในการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติก็มีข้อจำกัดจากอุปสรรค เนื่องจากในหลักนิยามการปฏิบัติการทางทหารของประเทศในฝั่งตะวันตกมิได้ใช้บทบาทและทรัพยากร

ทางทหารในการปฏิบัติการกิจด้านการพัฒนาให้กับพลเรือนอย่างเต็มรูปแบบ บทบาทของทหารในการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือน (Civil - Military Cooperation: CIMIC) จำกัดขอบเขตเพียงการประสานงานกับสนับสนุนหน่วยงานฝ่ายพลเรือนเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติการทางทหาร โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเอาชนะเชิงทัศนคติ (Winning Hearts and Minds) หรือลดทอนความเป็นปฏิปักษ์ของชุมชนท้องถิ่น องค์การพลเรือนต่อหน่วยทหารในพื้นที่มิได้มีเป้าหมายที่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ในขณะเดียวกันการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในยุคดังกล่าวนี้ยังไม่มีหลักการใด ๆ ที่ให้การรับรองบทบาทดังกล่าวของฝ่ายทหารในการพัฒนา โดยที่งานการพัฒนาดังกล่าวเป็นความรับผิดชอบขององค์กรระหว่างประเทศฝ่ายพลเรือน เช่น UNDP - United Nations Development Programme หรือ UN OCHA- United Nations Office for Coordination of Humanitarian Assistance เป็นต้น นอกจากนั้นกองกำลังของประเทศต่าง ๆ ก็มีความเห็นขัดแย้งกับแนวทางดังกล่าวของไทย โดยเห็นว่าทหารมีภารกิจหลักในการใช้กำลังเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเท่านั้น การนำทรัพยากรทางทหารไปใช้ในการพัฒนาชุมชนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอาจสูญเสียหลักการความเป็นกลาง (Impartiality) เนื่องจากในชุมชนก็อาจประกอบด้วยกองกำลังติดอาวุธด้วย ดังที่ท่านผู้บัญชาการกองกำลังเฉพาะกิจ 972 ไทย/ติมอร์ตะวันออก ผลัดที่ 2 ได้ให้สัมภาษณ์แก่สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส “เขา (กองกำลังจากประเทศฝั่งตะวันตก) หว่าเรา (กกล. 972ฯ) หลงภารกิจ แต่เราก็ไม่ได้ลืมภารกิจหลักภารกิจในการลาดตระเวน การรักษาความสงบเรียบร้อย เราทำเต็มที่ แล้วเราก็เสริมงานตรงนี้ (งานด้านการพัฒนาชุมชนเพื่อความมั่นคง) พูดย่าง ๆ ว่าเราทำ 2 เท่า แรก ๆ เขาก็ไม่เห็นด้วย แต่หลังจากเราทำแล้วผู้ใหญ่ของยูเอ็น (United Nations: UN) ได้มาดูเราที่เป็นพลเรือน (หมายถึงผู้แทนพิเศษ เลขาธิการสหประชาชาติซึ่งเป็นหัวหน้าภารกิจ UNTAET ณ ขณะนั้น) เขาก็บอกว่า “เนี่ย การรักษาสันติภาพต้องทำอย่างนี้ ทำให้คนมีกินตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีรับสั่ง ถ้าคนมีกิน คนก็จะไม่รบกัน เขาก็เห็นด้วย ตรงนี้เขาบอกว่าดี พอหลังจากผู้ใหญ่ที่เป็นพลเรือนบอกว่าดีก็เหมือนกับเปิดไฟเขียว”

จากแนวทางพระราชดำริ

สู่การขยายการยอมรับในเวทีสากล

จากจุดเริ่มต้นที่ กลล.ฉ.972 ไทย/ติมอร์ตะวันออก ได้นำแนวทางพระราชดำริการพัฒนาที่ยั่งยืนไปเผยแพร่ และประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพร่วมกับ สหประชาชาติในติมอร์ตะวันออก ความสำเร็จที่แสดงออกมาในรูปแบบที่ความขัดแย้งในติมอร์ตะวันออกได้ยุติโดยสิ้นเชิง ในขณะเดียวกันการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากระดับท้องถิ่น ขยายไปสู่ชุมชนและรัฐบาลจนกลายเป็นประเทศที่เริ่มมีความเข้มแข็ง ได้ทำให้นานาประเทศเริ่มตระหนักว่าสันติภาพและการพัฒนาเป็นองค์ประกอบที่ไม่อาจแยกจากกันได้ หลายประเทศได้นำไปปรับใช้ โดยการปรับปรุงหลักนิยมการปฏิบัติการทางทหารของตน ให้รองรับบทบาททหารในการพัฒนาหลักการดังกล่าวได้รับการยอมรับจากประเทศทั้งฝั่งตะวันออกและตะวันตกและถูกนำไปปรับใช้ในการรักษาสันติภาพในภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งภารกิจภายใต้กรอบสหประชาชาติ กรอบองค์การกำลังพันธมิตร และกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคต่าง ๆ และกลายเป็นประเด็นผลักดันร่วมกันของโลก (Global Agenda) ในปัจจุบัน ซึ่งแท้ที่จริงแล้วมีจุดกำเนิดมาจากแนวคิด และปรัชญาพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช นั่นเอง

การนำแนวคิดพระราชทานไปประยุกต์ใช้ในระดับสากล

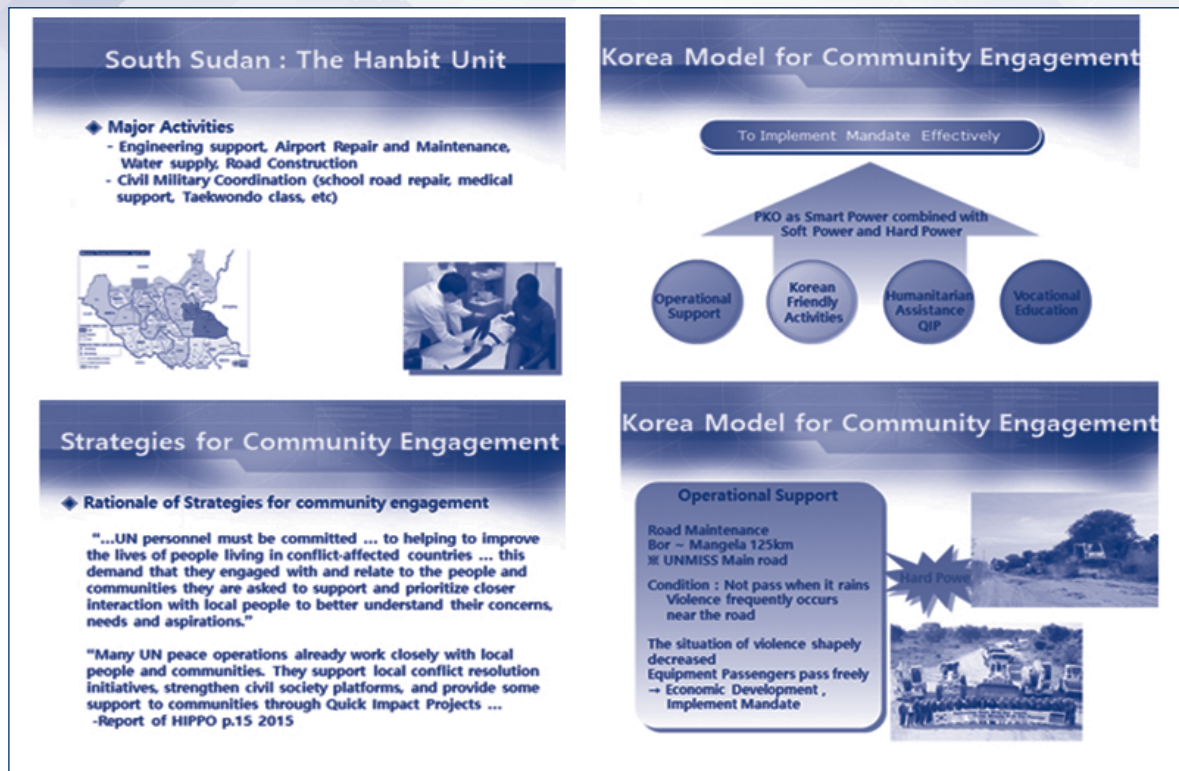
ปัจจุบันสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลกเปลี่ยนแปลงไปมาก ลักษณะทางธรรมชาติของภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงในยุคนี้มีความซับซ้อน และมีความเชื่อมโยงกันระหว่างมิติด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม จิตวิทยา และการทหาร การใช้กำลัง (Use of Forces) เพียงอย่างเดียวไม่อาจเอาชนะภัยคุกคามที่ซับซ้อน กองทัพของหลาย ๆ ประเทศได้ตระหนักถึงความจำเป็นของบทบาททหารกับการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ จึงได้ปรับปรุงหลักนิยมการปฏิบัติการทหาร-พลเรือน (Civil - Military Operations) โดยขยายบทบาทของทหารและการใช้ทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นควบคู่ไปกับการปฏิบัติการทางยุทธวิธี อย่างไรก็ตาม เป้าหมายสูงสุด (Ultimate Goal) ของการดำเนินบทบาทนักพัฒนาของฝ่ายทหารของประเทศ

เหล่านั้น ยังคงจำกัดเพียงเพื่อเอาชนะใจและมนต์คิด (Winning Hearts and Minds) ต่อประชาชนท้องถิ่น เพื่อลดการต่อต้านและสร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนปฏิบัติการทางยุทธวิธีให้บรรลุฉันทามติทางทหารเท่านั้น มิได้มีเป้าหมายไปสู่การวางรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับชุมชนเฉกเช่นเดียวกับหลักปรัชญาพระราชทานที่กองทัพไทยยึดถือปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีที่ได้กำหนดหลักนิยมการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพให้ต้องมีการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนควบคู่ไปกับการปฏิบัติการทางยุทธวิธี ปฏิบัติการของกองร้อยทหารช่างของสาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea) ในปฏิบัติการรักษาสันติภาพในเซาท์ซูดาน (ร้อย.ช.กลต./เซาท์ซูดาน) หรือเรียกชื่อว่า “Hanbit Unit” เป็นหนึ่งในตัวอย่าง โดยในการประกอบกำลังของหน่วยดังกล่าวจะมีชุดปฏิบัติการกิจการพลเรือนในองค์ประกอบของหน่วยทำหน้าที่ปฏิบัติการกิจการพลเรือนผ่านโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ เช่น การสร้างถนนการซ่อมแซมหรือวางระบบสาธารณูปโภคสนับสนุนชุมชนท้องถิ่น สนับสนุนด้านการศึกษา การจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

แนวคิดและวิธีการในการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนของ ร้อย.ช.กลต. คล้ายคลึงกับแนวคิดและวิธีการที่กองทัพไทยยึดถือดำเนินการอยู่ หากแต่เป้าหมายสูงสุดของการดำเนินการดังกล่าวของทั้งสองกองทัพแตกต่างกันอย่างมาก โดยที่ กล.ต. มุ่งเน้นไปสู่การบรรลุ (Achieve) เป้าหมายในการชนะใจและมนต์คิดของประชาชนท้องถิ่นในขณะที่ไทยมุ่งไปสู่การบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลลัพธ์ที่ได้จึงแตกต่างกัน

นับตั้งแต่สิ้นสุดปฏิบัติการรักษาสันติภาพในติมอร์ตะวันออกเป็นต้นมา ปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติยังคงไม่มีแนวทางหรือนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรใด ๆ ที่ให้การรับรองการดำเนินบทบาทด้านการพัฒนาของกำลังรักษาสันติภาพฝ่ายทหาร จนกระทั่งปี ค.ศ. 2015 สมัชชาสหประชาชาติได้เผยแพร่รายงานของคณะกรรมการระดับสูงด้านการรักษาสันติภาพ (High-Level Independent Panel on Peacekeeping Operations: HIPPO Report) ที่เรียกร้องให้กำลังรักษาสันติภาพทั้งฝ่ายทหาร ตำรวจ และพลเรือน ต้องได้รับการปรับทัศนคติในการปฏิบัติงาน โดยที่ทุกฝ่ายต้อง

แผนภาพที่ 2 แนวทางการปฏิบัติการของกองกำลังรักษาสันติภาพ Hanbit ในการสนับสนุนด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคง

ที่มา : กระทรวงการต่างประเทศ, 2555

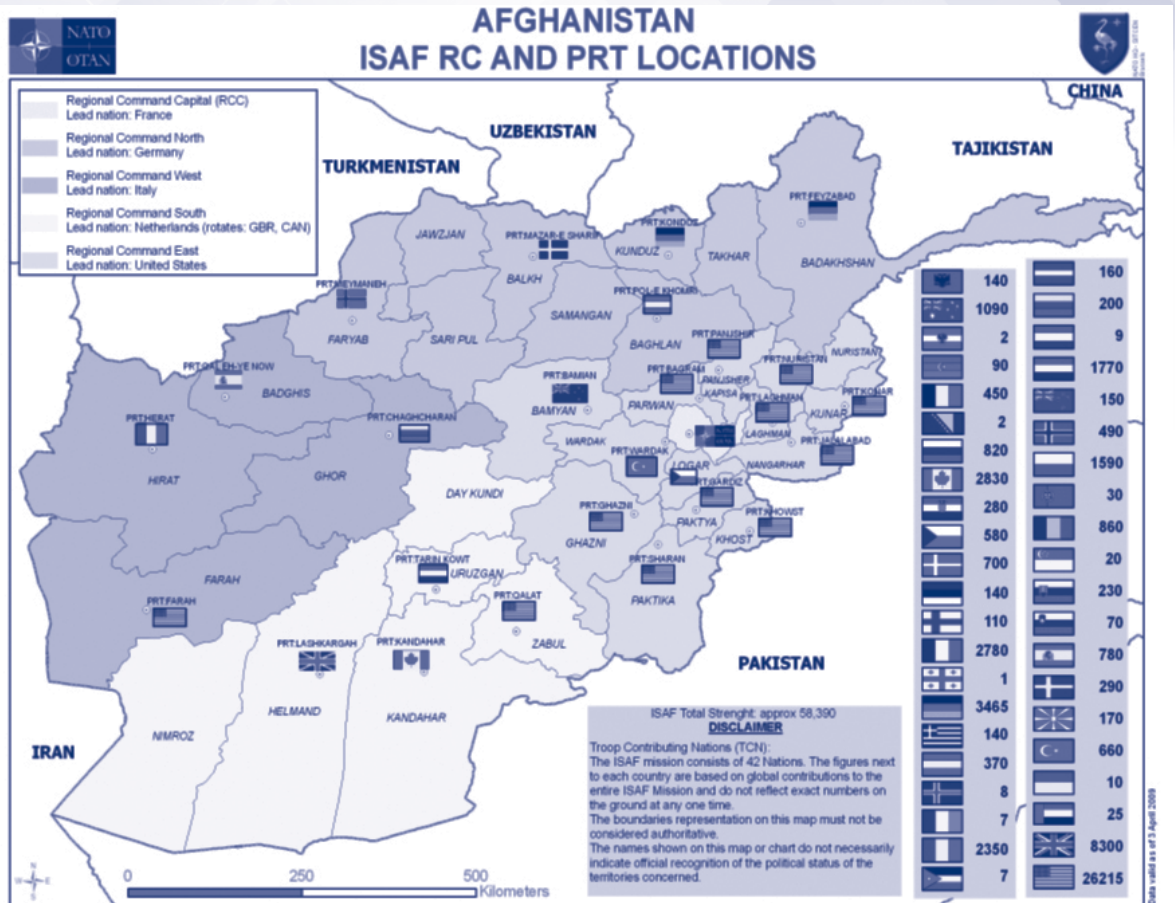
ยึดมั่นที่จะต้องให้การสนับสนุนการพัฒนาปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนท้องถิ่นและตอบสนองต่อความต้องการและความไฝ่ฝันของชุมชน

“... An equally important shift in mindset is required by those who serve in UN Peace Operations. The United Nations greatest strength lies in the principles of the Charter, which should not be squandered by failing to act impartially. Whether civilian or in uniform, whether national staff or international staff, UN personnel must be at once committed to the purposes and principles of the United Nations and be committed to helping to improve the lives of people living in conflict-affected countries whom they have been mandated to serve. This demands that UN

personnel in the field engage with and relate to the people and communities they are asked to support. The legacy of the ‘white SUV culture’ must give way to a more human face that prioritises closer interaction with local people to better understand their concerns, needs and aspirations. ...”

รายงานดังกล่าวเป็นสิ่งบ่งชี้ว่าประชาคมโลกได้เริ่มตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างสันติภาพและการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างมีอาจแยกจากกันได้ รวมถึงความจำเป็นที่ทหารต้องเข้าไปมีบทบาทในด้านการพัฒนาอีกหนึ่งตัวอย่าง ซึ่งแสดงถึงการที่กลุ่มประเทศฝั่งตะวันตกได้นำปรัชญาการพัฒนาดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในควบคู่กับการปฏิบัติการทางยุทธวิธีในการสร้างสันติภาพและความมั่นคง ได้แก่ การที่กลุ่มสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North

แผนภาพที่ 3 การวางกำลังของชุดปฏิบัติการก่อสร้างฟื้นฟู (PRT) ของกองกำลังสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยนานาชาติในอัฟกานิสถาน

ที่มา : กระทรวงการต่างประเทศ, 2555

Atlantic Treaty Organization: NATO) ซึ่งปฏิบัติการก่อสร้างสันติภาพและความมั่นคงในอิรักและอัฟกานิสถานได้นำเสนอแนวคิดการก่อตั้งชุดปฏิบัติการก่อสร้างฟื้นฟูประจำจังหวัด (Provincial Reconstruction Team: PRT) โดยเป็นองค์ประกอบหนึ่งในโครงสร้างกำลังของกองกำลังสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยนานาชาติ (International Security Assistance Forces: ISAF) โดยชุด PRT จะวางกำลังกระจายในพื้นที่จังหวัดที่มีความอ่อนไหวด้านความมั่นคงและจะปฏิบัติการกิจสนับสนุนการก่อสร้างฟื้นฟูและการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

บทพิสูจน์กับความสำเร็จของกองกำลังเฉพาะกิจ 980 ไทย/ดาร์ฟวร์ ในการนำแนวพระราชดำริการพัฒนาที่ยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งสากล

ในท้วงระหว่างเดือนธันวาคม 2553 ถึงมิถุนายน 2555 ไทยได้สนับสนุนกองกำลังรักษาสันติภาพจำนวน 1 กองพันทหารราบไปเข้าร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพผสมระหว่างสหภาพแอฟริกาและสหประชาชาติในดาร์ฟวร์ ประเทศซูดาน (United Nations African - United Nations Hybrid Mission in Darfur: UNAMID) รวมระยะเวลาการปฏิบัติการ 18 เดือน โดยใช้ชื่อหน่วยว่า “กองกำลังเฉพาะกิจ 980 ไทย/ดาร์ฟวร์ หรือคำย่อว่า กกล.ฉก.980 ไทย/ดาร์ฟวร์” โดยมีอัตรากำลังพล 812 นาย

ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคตะวันตกของดาร์ฟุร ภูมิภาคเมืองมุกห์จาห์จำนวน 2 ผลัด รวมระยะเวลาการปฏิบัติภารกิจ 18 เดือน กกล.ฉก. 980 ประเทศไทยเป็นประเทศนอกภูมิภาคแอฟริกาเพียงชาติเดียวที่ได้รับความเห็นชอบจากสหประชาชาติ สหภาพแอฟริกา และรัฐบาลชูดานได้จัดกำลังกองพันทหารราบร่วมกับกำลังของประเทศสมาชิกสหภาพแอฟริกาที่แสดงถึงการยอมรับในศักยภาพและขีดความสามารถของกองทัพอากาศไทยในระดับสากล และการปฏิบัติด้วยกำลังผสมขนาดใหญ่พร้อมยานเกราะภายนอกภูมิภาคเป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นการแสดงศักยภาพของไทยในเวทีนานาชาติ

การปฏิบัติภารกิจในครั้งนี้มีปัจจัยที่ท้าทายหลายประการ ได้แก่ ปัญหาการส่งกำลังบำรุง ความแตกต่างทางด้านอัตลักษณ์กับกำลังของชาติในสหภาพแอฟริกา รวมถึงสภาพภูมิประเทศ พื้นที่ปฏิบัติการ และภูมิอากาศที่มีลักษณะเป็นทะเลทราย โดยปราศจากสาธารณูปโภค และเนื่องจาก กกล.ฉก. 980 เป็นกองพันทหารราบหน่วยเดียวที่เป็นประเทศนอกภูมิภาคแอฟริกา และวางกำลังเป็นกองพันสุดท้าย จึงได้รับมอบพื้นที่ปฏิบัติการฝั่งตะวันตกที่ไกลที่สุดของภูมิภาคดาร์ฟุร ซึ่งติดเขตแดนกับประเทศแอฟริกา กลางและชาด ไทยได้รับมอบหมายพื้นที่รับผิดชอบ ณ เมืองมุกห์จาห์ (Mukhjar) และอุมดาคูม (Um Dakhum) ซึ่งนับเป็นพื้นที่อันตราย เนื่องจากเป็นเขตยึดครองของกองกำลังติดอาวุธฝ่ายต่อต้านรัฐบาล อำนาจอธิปไตยของชูดานยังไม่สามารถควบคุมพื้นที่ได้ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเขตที่ยังไม่มีการลาดตระเวนของกำลังรักษาสันติภาพของ UNAMID ยังเข้าไปไม่ถึง เมืองมุกห์จาห์ซึ่งเป็นที่ตั้ง พัน.ร.ไทย เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการปฏิบัติการอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ (Crime against Humanity) ของกองกำลังจันจาวิด (Janjaweed) ซึ่งเป็นกองกำลังติดอาวุธฝ่ายรัฐบาล และการปฏิบัติการทางอากาศโดยกำลังทางอากาศของฝ่ายรัฐบาล ชุมชนอยู่ในสภาพเสียหายและซากปรักหักพังจากภัยสงคราม มีผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่นรวมตัวอยู่อาศัยกันเป็นหย่อม กระจายอยู่ทั่วไป สภาพสังคมอยู่ในลักษณะไร้กฎหมาย (Lawlessness) พัน.ร.ไทยจะต้องปฏิบัติการโดยลำพังโดยปราศจากหน่วยทหารที่อยู่ใกล้เคียงเพียงพอที่จะสามารถเพิ่มเติมกำลังสนับสนุนได้ นับเป็นสถานะที่มีความเสี่ยงอย่างยิ่ง

นอกจากปฏิบัติการทางยุทธวิธีในการลาดตระเวน

แสดงกำลังอย่างเข้มแข็งแล้ว กกล.ฉก. 980 ได้น้อมนำพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นกรอบในการปฏิบัติ โดยการเข้าใจ ต้องมีความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพสังคม จิตวิทยา และการเมืองของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งฐานข้อมูล สำหรับการเข้าถึงเป็นการปฏิบัติโดยการพบปะ พัฒนาสัมพันธ์ในทุกระดับ ตั้งแต่เยาวชน ประชาชน ผู้นำชุมชน ส่วนราชการ หน่วยงานกำลังในพื้นที่รับผิดชอบ ให้ได้มาซึ่งฐานข้อมูล พร้อมทั้งนำฐานข้อมูลที่ได้จากการเข้าใจ เข้าถึง มาสังเคราะห์ วิเคราะห์ เป็นแผนการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนที่จะต้องดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบ โดยแผนการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน ประกอบด้วย แผนการปฏิบัติการกิจการพลเรือน (ปกร.) และแผนการปฏิบัติการจิตวิทยาและการประชาสัมพันธ์ (ปจว./ปชส.) โดยการปฏิบัติการดังกล่าวได้บูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (NGO) ในการนำการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไปช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยได้กำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการคือ สร้างสภาวะแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติการให้เกื้อกูลต่อการปฏิบัติงานด้านยุทธการและการข่าวและสร้างรากฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้กับชุมชน โดยประกอบด้วยโครงการพัฒนาท้องถิ่น 5 ด้าน ได้แก่ 1.การสร้างแหล่งน้ำและระบบกักเก็บ 2. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ 3. การสนับสนุนการก่อสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน 4. การพัฒนาสุขอนามัย 5. การสนับสนุนทางการแพทย์

ในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัตินั้น กกล.ฉก. 980 ได้จัดทำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยจัดสร้างศูนย์การเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อฝึกอบรมให้ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบได้เรียนรู้ โดยกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานจำนวน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การทดลองปลูกพืชผักในฐานปฏิบัติการ โดยนำพืชผักที่มาจากประเทศไทยและพืชผักในพื้นที่เมืองมุกห์จาห์มาทำการทดลองปลูกตามขั้นตอนการปลูกที่ถูกต้อง โดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการปลูกพืชผัก ผลการดำเนินการสามารถปลูกผักที่นำมาจากประเทศไทยได้ แต่อาจจะเจริญเติบโตช้ากว่าประเทศไทยประมาณ 1 สัปดาห์ พอปลูกในรุ่นที่ 2 การ

เจริญเติบโตก็ไม่แตกต่างเหมือนการปลูกพืชผักในประเทศไทย เนื่องจากสภาพดินที่ได้รับการบำรุงรักษาด้วยปุ๋ย จุลินทรีย์ชีวภาพ ทำให้ดินดังกล่าวมีความเหมาะสมในการเพาะปลูกเพราะเป็นดินที่ไม่มีสารเคมีเจือปนผักที่ได้จึงเป็นผักปลอดสารพิษ

ขั้นที่ 2 การจัดทำศูนย์การเรียนรู้ควบคู่กับการออกสืบสภาพเกษตรกรในพื้นที่และประชาสัมพันธ์ โครงการได้จัดทำศูนย์การเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ในฐานปฏิบัติการที่หน่วยได้ขยายจากฐานปฏิบัติการเดิมขนาดในการจัดสร้างกว้าง 40 เมตร ยาว 40 เมตร เนื้อที่ 1.5 ไร่ เป็นการจำลองแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่มาทำเป็นศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย บ่อน้ำขนาดเล็กเพื่อใช้ในการปลูกพืชผัก การทำแปลงเกษตรระดับครัวเรือน การทำแปลงเกษตรระดับกลุ่ม การปลูกพืชไร่กินได้ การปลูกพืชในพื้นที่ว่าง โดยเน้นการทำให้มีพืชผักเพื่อใช้ในการบริโภคตลอดปี มีการหมุนเวียนปลูกทั้งพืชอายุสั้นและอายุยาว การจัดทำบ้านจำลองขนาดเล็ก การจัดทำโรงผลิตปุ๋ยจุลินทรีย์ชีวภาพ เพื่อเป็นสิ่งที่ใช้ในการบำรุงรักษาในการปลูกพืชผัก นับว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ประชาชนในเมืองมุกห์จาร์ไม่เคยเห็น และเป็นจุดขายอย่างหนึ่งในการฝึกอบรม ในระหว่างการจัดทำศูนย์การเรียนรู้ได้มีการจัดเจ้าหน้าที่วิทยากรของหน่วยออกทำการเยี่ยมเยือนเกษตรกรให้ความรู้ในเบื้องต้น ประชาสัมพันธ์โครงการให้เกษตรกรมีความต้องการที่จะเข้ามาอบรมในศูนย์การเรียนรู้ที่หน่วยได้จัดทำขึ้น ก็ได้รับการตอบรับจากเกษตรกรเป็นอย่างดี และมีความยินดีในการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม

ขั้นที่ 3 การขยายผลความรู้ด้วยการอบรม หลังจากที่มีการสร้างศูนย์การเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ควบคู่กับการออกสืบสภาพเกษตรกรในพื้นที่ จึงได้ดำเนินการอบรมให้ความรู้ที่ผ่านมาทำการอบรมจำนวน 8 ครั้ง จำนวน 300 คน โดยเป้าหมายในการอบรมมีการอบรมสำหรับเกษตรกรเมืองมุกห์จาร์จำนวน 6 รุ่น เยาวชนจำนวน 1 รุ่น และประชาชนใน IDP Camp จำนวน 2 รุ่น เนื้อหาที่ใช้ในการอบรมจำนวน 3 วันต่อรุ่น ประกอบด้วย

3.1 การอบรมในวันแรก เป็นการบรรยายในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ พร้อมทั้งการฉายวิดีโอทัศน์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ให้ผู้เข้าอบรมได้รับทราบ เพื่อเป็นแนวทางการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และ

หลักเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการทำการเกษตร การให้ความรู้ในเรื่องจุลินทรีย์ชีวภาพ สอดแทรกด้วยกิจกรรมสั้นทางการ เพื่อให้ผู้อบรมมีความเป็นกันเองในการเข้าอบรม

3.2 สำหรับวันที่ 2 เป็นการอบรมสาธิตการทำผลิตภัณฑ์จากจุลินทรีย์ชีวภาพ พร้อมทั้งให้มีการฝึกปฏิบัติจนผู้เข้าอบรมสามารถทำได้ด้วยตนเอง และมีความรู้ในการใช้ หลังจากนั้นในช่วงบ่ายได้นำเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมไปดูงานและฝึกปฏิบัติในสวนเกษตรของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมและนำไปใช้อย่างได้ผล มีการสอนเพิ่มเติมในเรื่องการเตรียมดิน การปลูกทั้งที่ใช้เมล็ดและใช้ต้นกล้าที่เพาะไว้ การดูแลรักษาอย่างเป็นขั้นตอน และการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากจุลินทรีย์ชีวภาพในด้านการเกษตรอย่างครบวงจร เนื่องจากเกษตรกรในพื้นที่ยังขาดเทคนิคในการปลูกพืชผักที่ถูกต้องคือปลูกแบบธรรมชาติ

3.3 สำหรับวันสุดท้าย เป็นการทบทวนความรู้ในเรื่องการแบ่งพื้นที่ทำกินของตนเองตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามหลักการแบ่งพื้นที่ 30-30-30-10 พร้อมทั้งแยกกลุ่มผู้เข้าอบรมเป็นกลุ่มย่อยในการระดมความคิดการวาดภาพพื้นที่ทำกินในฝันของกลุ่มตัวเองตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ พร้อมทั้งให้ทุกกลุ่มได้ออกมานำเสนอแนวความคิดการแบ่งพื้นที่ทำกินของกลุ่มตนเอง ในวาระสุดท้ายมีการพบปะ มอบใบประกาศนียบัตร และปิดการอบรมโดย ผบ.กกล.ฉก. 980 ไทย/ดาร์ฟур ในการอบรมทุกครั้งจะได้รับคำชื่นชมและกล่าวขอบคุณจากหน่วยงานและเกษตรกรผู้เข้าอบรมว่า ทหารไทยเปรียบเสมือนสายน้ำจากฟ้าที่มาขโมยชาวซูดานให้มีชีวิตที่ดีขึ้น

ขั้นที่ 4 การติดตามประเมินผล หลังจากการอบรมทุกครั้งได้มีการจัดชุดวิทยากรในการติดตามและช่วยแนะนำเพิ่มเติมสำหรับเกษตรกรที่ผ่านการอบรมเป็นประจำทุกสัปดาห์ เป็นที่น่ายกย่องมีใจว่าตลอดห้วง 18 เดือนของการปฏิบัติการกิจ กกล. 980 สามารถควบคุมและสถาปนาสภาพแวดล้อมที่มั่นคงในพื้นที่รับผิดชอบ สามารถเข้าถึงและได้รับการยอมรับจากผู้นำท้องถิ่นทุกฝ่าย ทั้งผู้นำชุมชนตามธรรมชาติ ผู้นำทางศาสนา รวมถึงผู้นำของกองกำลังติดอาวุธทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายต่อต้าน ด้วยหลักการพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” และได้รับการชื่นชมจากหน่วยงานด้านการพัฒนาฝ่ายพลเรือน องค์กร

NGO และที่สำคัญได้รับการเชิดชูและเคารพจากประชาชนท้องถิ่น จากการวางรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับท้องถิ่นทำให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เคยมีคนบอกว่าอิสราเอลเก่งในการเนรมิตทะเลทรายให้กลายเป็นสีเขียวได้ แต่ครั้งนี้ประชาคมโลกต่างทั้งในพระอัจฉริยภาพในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานแนวคิดสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ซึ่งทหารไทยนำมาปรับใช้จนทำให้ดินแดนที่แห้งแล้งอย่างชูดานเขียวข่มขึ้นมาได้ และสอนให้คนชูดานได้รู้และได้มีชีวิตอยู่ด้วยความพอเพียงและยั่งยืนได้ตลอดไป

ความรู้สึกของชาวมุห์จาร์ต่อพระมหากษัตริย์ไทย

นายอาดัม อิสมาเอล อะหฺหมัด ผู้แทนรัฐบาลชูดานด้านความช่วยเหลือมนุษยธรรมประจำเมืองมุห์จาร์ได้กล่าวกับผู้เข้ารับการอบรมว่า “การอบรมเกษตรทฤษฎีใหม่เปรียบได้ว่า เขาไม่ให้ปลาแต่เขาสอนการหาปลาให้กับเรา และเราจะมีปลาจับประทานไปตลอดชีวิต ขอให้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และเผยแพร่ต่อไป” นายอะหฺหมัด มุอาหมัด ฟัดดุลมาลอส ผู้นำเกษตรกรเมืองมุห์จาร์ และประธานเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมในรุ่นที่ 2 ได้กล่าวไว้อย่างน่าสนใจว่า “ชาวเมืองมุห์จาร์มีอาชีพเกษตรกรมากถึง 90% เป็นเรื่องที่น่าละอายใจที่ต้องซื้อสินค้าเกษตรจากพื้นที่อื่น เราต้องร่วมมือกับทหารไทยเพื่อการพัฒนาและเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของชาวเมืองมุห์จาร์ และเหลือส่งขายไปยังพื้นที่อื่นบ้าง ผมดีใจแทนประชาชนชาวไทยที่มีกษัตริย์แบบพระองค์ท่าน ถ้าชูดานมีผู้นำแบบพระองค์ท่านประเทศเราคงเจริญมากกว่านี้” ผู้นำเกษตรกรเมืองมุห์จาร์กล่าว ท่านนี้เป็นผู้ที่นำแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบในที่ดินของตนเอง และได้ผลผลิตเป็นแบบอย่างที่ดีให้เกษตรกรรายอื่น ซึ่งทหารไทยเราก็ได้เข้าไปส่งเสริมและได้เปิดเป็น “แปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง (สวนสันติภาพสาธารณรัฐชูดานและราชอาณาจักรไทย)” เป็นศูนย์การเรียนรู้นอกฐานปฏิบัติการที่เกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมต้องเข้าไปเรียนรู้ในการอบรมเกษตรฯ รุ่นที่ 3 นายตอยยิบ ซีการิมา มุซา ประธานเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมได้ให้สัมภาษณ์กับ

ทีมข่าวภาคสนามไทย-ดาร์ฟур ททบ. 5 ซึ่งเมื่อรับฟังแล้วรู้สึกภาคภูมิใจแทนชาวไทยเป็นอย่างมาก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหากมาประยุกต์ใช้ในชูดานจะสามารถแก้ปัญหาความยากจนที่เป็นต้นเหตุของความขัดแย้งในพื้นที่จะนำมาซึ่งความสุข และสันติภาพสู่ประชาชนอย่างแท้จริง โดยประชาชนสามารถพึ่งพาตนเอง และยืนอยู่บนลำแข้งตัวเองได้จริง” ขอขอบคุณรัฐบาลไทยที่ให้โอกาสพวกเรา ส่งทหารมาถ่ายทอดความรู้ใหม่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ให้กับเกษตรกรชูดาน ซึ่งแนวคิดนี้เป็นแนวคิดของนักปราชญ์ที่ไม่เหมือนใครในโลก ทั้งนี้ขอขอบคุณสหประชาชาติ สหภาพแอฟริกาที่ได้ให้โอกาสทหารไทยมาปฏิบัติการฝึกในพื้นที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง เราดีใจที่ได้โอกาสสำคัญเช่นนี้ สุดท้ายขออำนาจพรให้ทหารไทยและประชาชนชาวไทยมีความสุข ความเจริญ ขอให้พระเจ้าคุ้มครองให้ท่านปลอดภัย ปฏิบัติภารกิจลุล่วงสำเร็จทุกประการ

กระแสวิพากษ์วิจารณ์ของประชาคมโลก

ความสำเร็จดังกล่าวของ กกล.ฉก.980 เป็นหนึ่งในปัจจัยขับเคลื่อนให้ภารกิจรักษาสันติภาพ UNAMID ของสหประชาชาติ สามารถบรรลุฉันทมติที่ได้รับมอบ ซึ่งนอกเหนือจากประชาชนชาวชูดานแล้ว ไทยยังได้รับความชื่นชมจากสหประชาชาติและประชาคมระหว่างประเทศโดยเลขาธิการสหประชาชาติได้ส่งหนังสือถึงรัฐบาลไทยแสดงความชื่นชมการปฏิบัติงานของ กกล.980 ในการนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนไปดำเนินการเพื่อช่วยเหลือชาวดาร์ฟур นอกจากนี้้องค์กรพลเรือนด้านการพัฒนาของสหประชาชาติ เช่น UNHCR และองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น Red Crescent Society ได้ร่วมแสดงออกถึงการชื่นชมบทบาทของกองกำลังรักษาสันติภาพของไทยในด้านการพัฒนา

บทสรุป

ไทยเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอย่างยาวนาน การดำรงอยู่ของชาติอย่างมั่นคงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลกในแต่

แผนภาพที่ 4 จดหมายของเลขาธิการสหประชาชาติที่มีถึง นรม. ไทย

ที่มา : กระทรวงการต่างประเทศ

ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งบริบทของความขัดแย้งและภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศมีความแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงเวลา ทหารกับบทบาทการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ไทยได้ก้าวพ้นวิกฤตความมั่นคงในห้วงต่าง ๆ และนับเป็นเวลากว่า 6 ทศวรรษที่แนวพระราชดำริด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้วางรากฐานให้กับกองทัพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนสร้างเสถียรภาพให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม นำพาประเทศไทยให้ก้าวขึ้นมาอยู่ในระดับแนวหน้าของประชาคมโลก

ในห้วงหลังสงครามมหาเอเชียบูรพา ซึ่งทุกประเทศตกอยู่ภายใต้สภาพที่บอบช้ำจากสงคราม ระบบเศรษฐกิจตกอยู่ภายใต้สภาวะเสื่อมโทรม ประชาชนตกอยู่ในสภาวะลำบากจากผลพวงของสงคราม ส่งผลต่อไปยังสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไร้ระเบียบ แนวพระราชดำริการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยโครงการพระราชดำริต่าง ๆ ที่ได้ทรงพระราชทาน โดย

กองทัพเป็นกลไกหลักในการระดมความพยายามของทุกภาคส่วน กลายเป็นกลจักรสำคัญที่ช่วยฟื้นฟูประเทศให้ฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว จำกัดเงื่อนไขทางสังคม ส่งผลให้ประเทศไทยก้าวข้ามสภาพความมั่นคงที่เปราะบางมาได้

ในห้วงของการต่อสู้ทางอุดมการณ์ กับพรรคคอมมิวนิสต์ก็เป็นอีกหนึ่งวิกฤตความมั่นคงที่เกิดขึ้นกับไทย ในขณะที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียประสบความพ่ายแพ้และถูกครอบงำโดยแนวคิดการปกครองสังคมนิยม ไทยก็ได้ใช้อาวุธสำคัญควบคุมไปกับการทหาร นั่นคือแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยแนวคิดพระราชทานดังกล่าวสร้างการพัฒนาในให้เกิดขึ้นในพื้นที่ที่อ่อนไหว ส่งผลให้สามารถสถาปนาอำนาจอธิปไตยในพื้นที่ที่รัฐเข้าไม่ถึง การพัฒนาชุมชนด้วยโครงการเกษตรและแหล่งน้ำในพื้นที่อ่อนไหว สร้างสภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้กับชุมชน ลดเงื่อนไขของการชิงมวลชน สร้างแนวร่วมฝ่ายรัฐบาล และระบบการฝึกกำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จ ส่งผลให้ประเทศ

THE SECRETARY-GENERAL

13 March 2012

Excellency,

I have the honour to refer to United Nations peacekeeping operations and the contribution of Thailand to the African Union-United Nations Hybrid Operation in Darfur (UNAMID).

I would like to take this opportunity to thank the people of Thailand and its Government for their generous contributions to United Nations peacekeeping in Darfur. The Thai Battalion has performed commendably and has made an extremely positive impact in West Darfur. In addition to their strong military performance, the men and women of the Royal Thai Armed Forces have worked determinedly to foster positive relations with the people of Darfur. The Battalion's initiatives to support the local community, in particular with agricultural projects, are highly appreciated by the population, UNAMID senior leadership, and the United Nations Secretariat and are a great credit to Thailand.

During this crucial time in Darfur, when the United Nations is facing great challenges, there is a greater need than ever for troops with high capabilities, such as the Thai Battalion, as UNAMID works to consolidate the peace process in the country. I understand the Council of Ministers of Thailand is reviewing the current contribution to UNAMID. I would respectfully request the continued support of Thailand to UNAMID and the people of Darfur.

Please accept, Excellency, the assurances of my highest consideration.

BAN Ki-moon

Her Excellency
Ms. Yingluck Shinawatra
Prime Minister of the Kingdom of Thailand
Bangkok

ที่มา : กระทรวงการต่างประเทศ

ไทยได้รับชัยชนะเด็ดขาดในสงครามอุดมการณ์และสามารถยุติวงจรการแพร่ขยาย (ทฤษฎีโดมิโน) ของลัทธิดังกล่าวในภูมิภาคเอเชียอย่างสิ้นเชิง

เมื่อกองทัพไทยได้น้อมนำแนวพระราชดำริการพัฒนาที่ยั่งยืนไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติการรักษาสันติภาพร่วมกับสหประชาชาติและประชาคมโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคแอฟริกา แม้บริบทของความขัดแย้งจะแตกต่างจากการต่อสู้เพื่อความมั่นคงภายในประเทศไทยตามที่กล่าวข้างต้น แต่การพัฒนาที่ยั่งยืนก็ยังคงเป็นเครื่องมือหลักสำคัญในการยุติวงจรเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นมูลเหตุของความขัดแย้งและสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อการเกิดขึ้นของสันติภาพที่ยั่งยืน

ความสำเร็จของกองกำลังรักษาสันติภาพของไทยที่ได้นำแนวปรัชญาด้านการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในเวทีสากล เป็นบทพิสูจน์ที่แสดงให้เห็นว่าแนวทางดังกล่าวใช้ได้ผลจริง และเป็นหนทางเดียวที่จะสามารถบรรลุสันติภาพที่ยั่งยืนได้ การที่ประเทศโลกตะวันตกได้นำแนวพระราชดำริดังกล่าวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งเป็นพระมหากษัตริย์ของไทยไปประยุกต์ใช้ในปฏิบัติการทางทหารของตน แสดงถึงการยอมรับและเชื่อมั่นในแนวทางดังกล่าว บทพิสูจน์ที่ชัดเจนที่สุดที่แสดงว่าแนวปรัชญาการพัฒนาที่ยั่งยืนของพระองค์ท่านได้รับการยอมรับจากประชาคมโลกในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เป็นศาสตร์ที่ไม่สามารถ

โต้แย้งได้ และใช้ได้จริงในทุกรูปแบบของความขัดแย้ง คือ การที่สหประชาชาติได้ประกาศเป้าหมายการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goal: SDG)9 ภายในปี 2573 เมื่อ 1 มกราคม 2559 โดยการรับรองของทุกชาติสมาชิก หลังจากนั้นเป็นต้นมาแนวทางของสหประชาชาติในการดำรงสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศก็มุ่งไปสู่แนวคิดของความเชื่อมโยงระหว่างสันติภาพกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้ทรงพระราชทานให้ปวงชนชาวไทยมาแล้วเมื่อเกือบ 6 ทศวรรษที่ผ่านมา ยิ่งแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาญาณของพระองค์ที่ได้ทรงคิดค้น ทดลอง และนำไปปฏิบัติด้วยพระองค์เองก่อนที่นานาอารยชาติใด ๆ จะได้ตระหนัก การยอมรับในลักษณะนี้เป็นสิ่งที่ยากยิ่งที่จะเกิดขึ้นในสังคมที่มีวัฒนธรรม ประเพณีที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง เป็นเครื่องพิสูจน์ในพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่าน ความภาคภูมิใจเหล่านี้ไม่ใช่เป็นความภาคภูมิใจของทหารไทยที่ประเทศชูดานเท่านั้น แต่นับว่าเป็นความภาคภูมิใจของเราชาวไทยทั้งชาติ

บรรณานุกรม

“กองทัพกับการพัฒนาประเทศ” (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.geocities.ws/cgscsos/mil_dev.pdf

ยศนันท์ หรรายเจริญ “ประชาสังคม เศรษฐกิจพอเพียง กับหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย-พม่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”, (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://digi.library.tu.ac.th/thesis/po/0153/01TITLE.pdf>

สุนทร คงสมพงษ์ “ทหารไทยในทศวรรษหน้า”, วารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 27 ฉบับที่ 1, มี.ค. 2533,

สปริงส์นิวส์ “ไทย-ติมอร์เลสเต พันธมิตรที่แน่นแฟ้นจากอดีตสู่ปัจจุบัน” (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.youtube.com/watch?v=XeQ2Wq43DPI>

Report of the High-Level Independence Panel on United Nations Peace Operations, P15

“Provincial Reconstruction Teams in Afghanistan” (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.nato.int/docu/review/2007/issue3/english/art2.html>, 2008

“สรุปทบทวนการปฏิบัติการรักษาสันติภาพของ กกล. ฉก. 980 ไทย/คาร์ฟูร์ผลัดที่ 1”, 2554

“ความรู้สึกของชาวมุหัจจาร ต่อพระมหากษัตริย์ไทย”, (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.chaoprayanews.com>

United nations Sustainable Development Goal, (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>

“สันติภาพที่ยั่งยืน กับการพัฒนาที่ยั่งยืน: สองด้านของเหรียญที่มีอาจแยกกันไม่ได้”, United Nations Development Program, (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.undp.org/content/undp/en/home/blog/2017/7/20/Sustainable-development-and-sustaining-peace-Two-sides-of-the-same-coin.html>